

Til Legeforeningens foreningsledd

Deres ref.:

vår ref.: 11/105

Dato: 26.2.2013

Landstyresak – Reservasjonsadgang, rapport fra arbeidsgruppe

Høringsbrev

Sentralstyret nedsatte våren 2012 en arbeidsgruppe som ble bedt om å utrede legers reservasjonsadgang. Arbeidsgruppen ble gitt følgende mandat:

Arbeidsgruppen skal innen 1.2.2013 utarbeide en rapport med innstilling som skal danne grunnlag for å behandle hvordan legers personlige overbevisningsgrunner skal håndteres innenfor helsetjenesten og prinsipielle etiske spørsmål rundt dette. Arbeidsgruppen skal herunder utarbeide:

- En oversikt over hvilke helsetilbud som kan foranledige behov for reservasjon innenfor de ulike deler av helsetjenesten og hvilke reservasjonsordninger som finnes i dagens helsetjeneste for å imøtekomme legens behov.
- En oversikt over hvordan spørsmål om reservasjonsadgang er håndtert i andre relevante yrkesgrupper i Norge, og hvordan spørsmål om reservasjonsadgang er håndtert i andre sammenlignbare land.
- Vurdering av ulike overbevisningsgrunner og hvordan disse kan balanseres mot vårt samfunns forventninger om blant annet likeverdighet, samt mot pasientens rettigheter til behandling i helsetjenesten.
- Vurdering av hvordan reservasjonsordninger kan innrettes og hvilke konsekvenser det også har for leger i ulike funksjoner, som konsekvenser for informasjonsansvar, konsekvenser for portnerrollen for fastlegene med mer. Det må tas hensyn til hva som må inngå i funksjonen som lege og hvilke tiltak det bør være anledning til å reservere seg mot.
- Vurdering av hvordan § 6 i Etiske regler for leger skal forstås.

Arbeidsgruppen har bestått av: Reidun Førde, Morten Magelssen, Eivind Meland og Elisabeth Swensen.

Gjennom fire arbeidsmøter har arbeidsgruppen drøftet tematikken og har ferdigstilt sitt arbeid i form av en rapport. Rapporten skal legge grunnlag for en bred diskusjon på landsstyremøtet. Rapporten sendes nå på organisatorisk høring, slik at alle foreningsledd orienteres om innholdet og får mulighet til å komme med innspill til rapporten.

Om rapporten

Rapportens disposisjon følger delvis av arbeidsgruppens mandat, og delvis av arbeidsgruppens egen fortolkning av oppdraget. Mandatet, inklusive arbeidsgruppens egen gjennomgang og fortolkning, presenteres i kapittel 4. I kapittel 4a presenteres også sentrale begreper, da debatten i gruppen har vist at man til dels legger ulik forståelse i begrepsbruken.

I kapittel 5 legges det frem en kort oppsummering av status presens; gjeldene rett/juridisk vurdering, reservasjonsadgang i lys av § 6 i Legeforeningens etiske regler og reservasjon i andre land og yrkesgrupper. En mer utdypende redegjørelse av disse områdene gjenfinnes i vedlegg 1 – 4.

Arbeidsgruppen er enig i en del momenter, men skiller lag i spørsmålet om en formalisert reservasjonsadgang. Enigheten presenteres i kapittel 6 der gruppen understreker viktigheten av et åpent og fordomsfritt helsevesen, medisinsens krav til etikk og toleranse samt rom for oppgavenekt og kollegial støtte. Arbeidsgruppens uenigheter utdypes i kapittel 7, der hvert av medlemmene begrunner sitt syn på reservasjon. Dette leder frem til fire ulike standpunkt som arbeidsgruppen mener kan danne grunnlag for Legeforeningens videre behandling. Disse presenteres som standpunkt A-D i kapittel 8, der alternativ A ligger nærmest dagens situasjon etter rundskrivet¹ fra Helse- og omsorgsdepartementet, mens standpunkt D innebærer den sterkeste hjemmelen for reservasjonsadgang. Noen av synspunktene kan understøtte hverandre.

Om høringsprosessen

Sentralstyret ønsker en bred høringsrunde og inviterer alle foreningsledd til å komme med synspunkter og innspill til rapportens innhold. Som det fremgår av rapporten har ikke arbeidsgruppen gitt en samlet konklusjon, og sentralstyret legger til grunn at det finnes alternative formuleringer/standpunkter som foreningsleddene kan foreslå. Det bes om at innspill og standpunkter begrunnes.

Sentralstyret vil i det videre arbeidet ta utgangspunkt i høringssvarene og arbeidsgruppens rapport. Sentralstyret vil vurdere om det er behov for avgrensninger i forberedelsene til debatten i Landsstyret.

Høringsuttalelsene vil utgjøre en del av grunnlaget for diskusjonen på landsstyremøtet.

Høringsfristen fastsettes til 10. april 2013.

Med vennlig hilsen,

Geir Riise
Generalsekretær

Bjarne Riis Strøm
Direktør, Medisinsk fagavdeling

¹ http://www.regjeringen.no/pages/35682381/Rundskriv_reservasjon_I-4-2011.pdf